

*Sosiaali- ja potilasasiamiestoiminnan
järjestämisen malli Pohjois-Karjalassa
+ Heinävedellä*

Sosiaali- ja potilasasiamies
Kaijaleena Räisänen,
Joensuun kaupunki

Asiamiestoiminta vv. 2001-2009

- ★ Taustalla lääninhallituksen ja kuntien yhteisneuvottelu v. 2000 lopussa sosiaaliasiamiestoiminnan järjestämisestä maakunnassa
- ★ Palveluntuottajiksi tarjoutuivat Joensuun kaupunki ja Honkalammen (sittemmin PKSSK:n) kuntayhtymä: kummallekin oma päätoiminen sosiaaliasiamies (7 + 12 kuntaa)

-
- ★ v. 2002 sosiaaliasiamiesten tehtäviin liitettiin samojen kuntien perusterveydenhuollon potilasasiamiestehtävät
  - ★ erikoissairaanhoidossa oma päätoiminen potilasasiamies
  - ★ v. 2008 sosiaali- ja potilasasiamiehet hallinnollisesti saman organisaation alle (Joensuun kaupunki)
  - ★ palvelua ei pilkota; kunnan ostettava molemmat palvelut
  - ★ palvelua tarjolla vain PKSSK:n toiminta-alueen (esh) kunnille, myös laskutusperusteet yhteneväiset (x €/asukas)
  - ★ v. 2009 aikana PKSSK:n potilasasiamiehen tehtävät siirtyvät Joensuun kaupungin tuottamaksi palveluksi (3. sosiaali- ja potilasasiamiehen toimi, kulut esh:sta)

Toiminta-alue

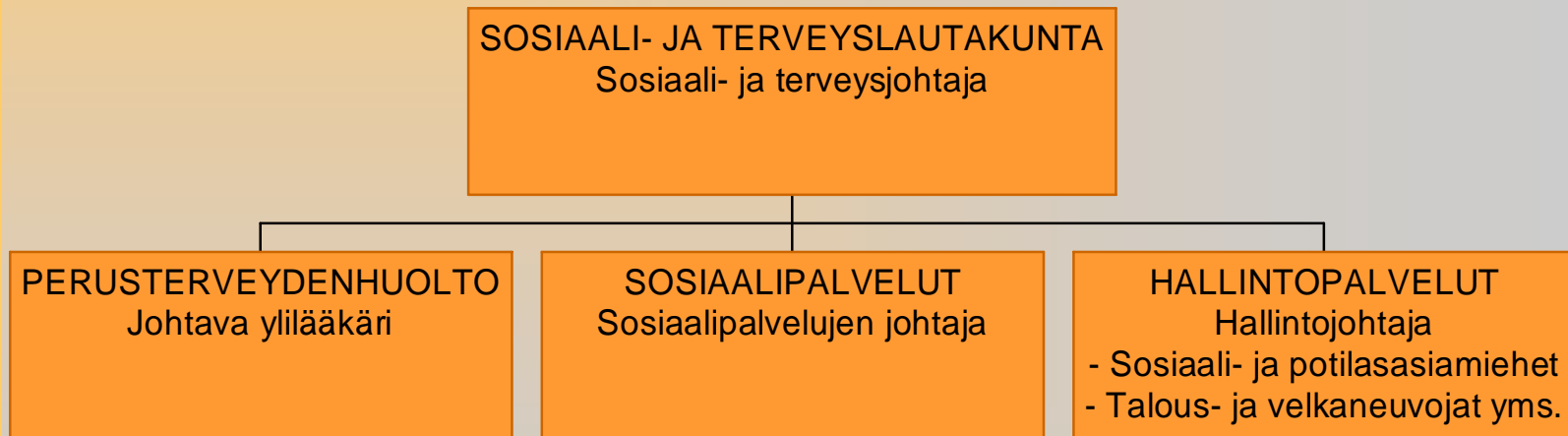
Toiminta-alue ja palvelun hinta

- ★ 2009 alusta (kuntaliitokset) 14 kuntaa
- ★ väestöpohja n. 165.000 asukasta
- ★ asiamiestoiminnan budjetti n. 132.000 €(2 asiamiestä)
- ★ palvelun hinta vv. 2008-2009 0,79 €/asukas/vuosi
- ★ budjetin alittuessa ylimäärä palautetaan kunnille

Asiamiestoiminnan hallinnollinen sijainti

Asiamiesten tehtävät

★ NEUVONTATEHTÄVÄ

- sekä palvelunkäyttäjät että työntekijät

★ TARVITTAESSA AVUSTAMINEN

- palvelunkäyttäjät (mm. vanhukset, vammaiset jne)

★ TIEDOTUS- JA KOULUTUSTEHTÄVÄ

- jatkuva ja riittävä tiedottaminen sekä koulutustarpeiden tyydyttäminen (palvelunkäyttäjät ja työntekijät)

★ TOIMIA MUUTOINKIN.....

★ SEURATA PALVELUJEN LAATUA JA ANTAA SIITÄ PALAUTETTA

- sekä myönteinen että kielteinen palaute

- palautetta riittävän usein ja nopeasti kunnille ja viimeistään kerran vuodessa selvityksessä

Ennaltaehkäisevä toiminta ja sen merkitys

- ★ Asiamiestoiminnassa korostettu ennaltaehkäisevää toimintaa
- ★ Esimerkkejä:
  - viranomaislomakkeet
  - konsultaatiopalvelu
  - tietopalvelut
  - asiamiesten ja kuntien huomio: kun kunnan työntekijät ennen päätöksentekoa yhteydessä asiamieheen menettelystä, asiakasyhteydenotot, muutoksenhaut ja muistutukset/kantelut vähenevät

Asiamiesten asiakkaat

---

1. **Palvelunkäyttäjät, läheiset ja edustajat**
  - puhelinaika ma-to klo 9-11.30, tapaamiset erikseen sovittaessa kunnassa
2. **TYÖNTEKIJÄT**
  - matkapuhelintavoitettavuus ma-pe 8-16, koulutus, konsultaatiot jne.
3. **TOIMIELIMET, JOHTAVAT VIRANHALTIJAT**
  - mm. selvitys, kuntakäynnit

Mikä asiamiestoiminnassa tärkeää?

- ★ hallinnollisen organisaation ja esimiehen sekä kuntien tuki ja kiinnostus toimintaan ja sen kehittämiseen
- ★ LUOTTAMUS sekä asiamiehen ja palvelunkäyttäjien että asiamiehen ja kuntien välillä
- ★ palvelunkäyttäjien oikeuksien toteutuminen turvaa samalla työntekijöiden oikeudet
- ★ alueellisuus ja riittävän laaja väestöpohja

Kokemuksia sosiaali- ja potilasasiamiestehtävien yhdistämisestä

- ★ sekä asiamiesten että kuntien kokemukset pelkästään myönteisiä asiamiestehtävien yhdistämisestä
- ★ sosiaali- ja terveydenhuollon raja hämärtynyt; yhteiset lautakunnat, perusturvajohtajat jne.
- ★ kuntalaiset tarvitsevat sekä sosiaali- ja terveystalvaeluita – tarpeeton asiamiehen vaihtuminen palvelusta toiseen siirryttäessä
- ★ päätoiminen, ammattitaitoinen asiamies sekä sosiaali- että terveydenhuollon palveluissa

Kuntakierroksen satoa v. 2008

- ★ kunnat ja asiamiehet yhteisellä asialla (ei vastakkain)
- ★ yllätys asiamiehille oli, miten tarkkaan ja useissa ryhmissä asiamiehen selvitystä oli käyty läpi ja asiamiesten ehdotuksia pantu täytäntöön
- ★ kunnat pitävät tärkeänä asiamieheltä saamaansa palautetta, tietoa ja asiantuntemusta ja kokevat asiamiehen osana omien palveluidensa kehittämistä
- ★ kunnat arvostavat palvelun puolueettomuutta, saatavuutta, ammatillisuutta ja toimintavarmuutta
- ★ kuntien mielestä asiamiestoiminnan kustannukset ovat pienet kuntataloudessa

jatkoa....

-
- ★ sovittiin selvitysten käsittelyyn yhtenäiset tavat ja ajat (selvitys kuntiin 31.3. mennessä, kunnat käsittelevät sen omissa organisaatioissaan 31.5. mennessä ja toimittavat käsittelytiedot asiamiehille)
  - ★ kunnat antavat palautetta / toiveita myös asiamiehille
  - ★ asiamiesten internet-sivujen lomakkeet otetaan kaikissa kunnissa käyttöön (palvelunkäyttäjien oikeusturvan varmistaminen ja toimintatapojen yhtenäistäminen)